

Wij hebben hier een poos een Groote Bonte Specht gehad, die roffelde op het metalen bekleedsel van een knus torenspitsje van een moderne villa. Het metaalachtig geluid verschilde duidelijk van dat van de houten instrumenten van de andere spechten. Welnu, dit was nog waarneembaar op 1200 meter afstand. Geen wonder, dat soms de lucht vervuld lijkt van spechtengeluid; een viertal van deze klanten, doelmatig opgesteld, kunnen een heele gemeente amuseeren. Misschien hebt ge in uw buurt langs den spoordijk een afgezonderd plasje waar een enkel roerdomppaar huist en daar kunt ge dan uitmaken, dat hun gebrul ook verder reikt dan een kilometer.

Als we genoeg zangboomen kennen en individuele eigenschappen van de zangers hebben opgemerkt dan kunnen we ook daaromtrent wel aardige gegevens verzamelen. In 1934 had ik in mijn tuin een tijftjaf die stotterde; zijn geluid reikte 60 meter ver. De Groote Lijster is ook goed bruikbaar, want die is soms heel vast gehecht aan zijn zangboom en sterk persoonlijk in zijn eenvoudige lied. Ik vond als maximum afstand 130 meter. Voor de wulp kom ik op 200 meter.

In April 1932 reisden we met de boot van Weenen naar Budapest en hoorden nachtegalen zingen op beide oevers van den Donau. Ook daarbij kwamen afstanden te pas van omtrent tweehonderd meter en dan altijd nog verondersteld, dat die nachtegalen zaten te zingen vlak aan den oever.

Met den leeuwerik hebben we moeite om vast te stellen, hoe hoog hij vliegt al tierelierend. Voor zoover ik weet is dat nog nooit precies nagemeten. Het zou iets aardigs zijn voor ondernemende jongelui om dat volgens de regelen der geodesie te doen. Ik denk wel dat de uitkomsten niet verbluffend zouden zijn en dat zelden de honderd meter wordt overschreden. Op een duintop gezeten aan een steile helling en met een vrijen zee-horizon in de verte kon ik menigmaal constateeren dat de boomleeuwerik met twintig, dertig meter hoogte al gauw tevreden is. Maar zijn geluid reikt veel verder, dank zij verspreid staande berken in de vallei kon ik uitmaken dat hij met glans nog op 120 meter hoorbaar is.

Het gerucht van de groote vogelkolonies van Griend, de Beer, de Westerduinen op Texel, de Boschplaat, Lekkerkerk, Wanneperveen is niet altijd even sterk. Als je er midden in staat is het een oorverdoovend lawaai, maar in de ongestoorde eenzaamheid kan het er tamelijk rustig zijn. Evenwel hebben de meeuwen en sterntjes hun vreugdebetoon voor zonsopgang en bij zonsondergang en dan kun je ze honderden meters ver hooren. Van aalscholvers heb ik in dit opzicht geen ervaring.

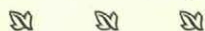
De hongerroep van jonge spechten hoor ik nog op vijfendertig meter, met den wind mee.

We kunnen deze waarnemingen ook uitstrekken tot andere diergroepen: de groene en bruine kikvorschen, het paddenkoor, de boomkikvorsch, krekels, sabelsprinkhaan, hommels, zweefvliegen, hert, ree, vos. Allemaal aardige oefening en mooi buitenwerk.

Beklaag u niet, dat de mensch-geluiden dit natuurgeluid komen verstoren. Ook aan die kunnen we vreugde beleven: het scherpen van de zeis, het geratel van de maaaimachine, de belletjes van het paardentuig, het knarsen van de zware wielen, het is allemaal prachtig, wanneer stemming en omgeving slechts meewerken.

En wanneer we zoo ons gehoor verheugende bezigheid hebben verschaft, dan mogen we een volgenden keer het reukorgaan ook eens een beurt geven.

JAC. P. TH.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

De wondere Maart van 1938. Het is wel de moeite waard, een herinnering te bewaren aan deze merkwaardige periode. Een vergelijking met het vorig jaar is heel leerzaam. Maar het is ook goed, eens terug te zien naar het zachte voorjaar van 1921. Intusschen zal ik het waardeeren, wanneer onze lezers mij hun ervaringen van Maart '38 willen mededeelen. Voor zoo ver ze die van belang achten.

Ik denk wel, dat het zal blijken, dat sommige planten wel heelemaal uit hun normale doen geraakt zijn, maar dat andere zich niet zoo heel bijzonder van de wijs hebben laten brengen. De belangrijkste „afwijking” die wij in Thijse's Hof waarnamen is wel dat de Zomerklokjes op 20 Maart al bloemen uit de scheeden dreven en dat ze op 1 April in vollen bloei stonden een heele maand te vroeg.

Merkwaardig was ook het snel uitbloeien van de Lenteklokjes en Sneeuwkllokjes, Crocussen trouwens ook. De bestraalde aarde had al heel vroeg de hommels en graafbijen gewekt, honigbijen vlogen in de eerste week van Maart reeds overvloedig en de voorjaarsbloemen hadden dus al vroeg een goede kans op kruisbestuiving. Het zou mij dan ook niet verwonderen, wanneer niet alleen de Lenteklokjes, maar ook de Sneeuwkllokjes veel goede vruchten zouden opleveren. Voorjaarshelmkruid bloeide al flink op 18 Maart, maar dat was dan ook op het Zuiden in de beschutting van een muur. *Corydalis* met haar vriend *Sachem* waren flink drie weken vroeger dan verleden jaar. De Sleedoorn reageerde niet bijzonder.

Dit zijn slechts enkele grepen. Wij hopen hier nog eens uitvoeriger op terug te komen.

JAC. P. TH.

Vroege koekoek. Toen mijn vriendin en ik van morgen hier op „Groenendaal” wandelden, hoorden we de koekoek viermaal roepen. Is dat niet bijzonder vroeg? 'k Vond het zoo iets buitengewoons, dat ik niet kon nalaten, dit u mee te deelen.

Heemstede, 24-3-'38.

T. ZIJLSTRA-VAN ES.

Dit is inderdaad heel vroeg, ofschoon wel vaker waargenomen, zie de Vogellijst van van Oordt en Verwey.

T.

Vroege Tjiftjaf. Meestal, zelfs bijna alle jaren, is de 3de week van Maart verstreken, eer de tjiftjaf wordt gehoord.

In de waarlijk zomersche Maart, die wij in 1938 mochten beleven, riep deze lentedode echter zijn „diel-delm” reeds op den 16en van Lentemaand en wel op het landgoed „Houdringe” te De Bilt.

31-3-'38.

H. VAN HARENCARSPER.

Ook wel vroeg; ik moet terug gaan tot 1920 voor vroegere datums en vind dan 5-3-'20 „eerste roep”; 20-3-'20 „druk”; 13-3-'21 „zingt op Lindenheuvel”.

T.

Vinpoot salamander. Midden Maart ving ik in een veenplas ten W. van Tilburg meerdere exemplaren van *Triton palmatus* Schneid. Hieronder waren 3 neotenische larven, een ♂ van 56 mm, een ♀ van 58 mm en een ♀ van 62 mm.

Enige dagen later vond ik in een vijver van het landgoed „Blanca”, onder Goirle, een neotenische larve van *Triton vulgaris*. Het was een vrouwelijk exemplaar met een lengte van 85 mm. Tilburg,

FR. VINC.

Deze zeldzame salamandersoort schijnt nadat ze het eerst door Rector Cremers in Zuid-Limburg ontdekt is nog alleen maar in westelijk Nd-Brabant gevonden te worden en heel vroeg in het jaar te verschijnen. Men lette er op en geve ons bericht!

J. HS.

AANGEBODEN:

N. H. Joy, *British Beetles*, geïll. f 2.—; A. E. Hodge, *Tropical Aquarium Fishes*, geïll. f 3.—; E. Fitch Daglish, *Our Birds' Nests and Eggs*, geïll., f 1.50; W. P. Pycraft, *The Sea-Shore*, geïll., f 2.50; E. Sandars, *A Bird Book for the Pocket*, uitsluitend gekleurde afbeeldingen, f 3.—; R. Kearton, *Birds' Nests, Eggs and Egg-collecting*, 22 gekl. platen, f 2.—; C. A. Johns, *Flowers of the Field*, 96 gekl. platen, f 4.50; E. Step, *Wild Flowers month by month*, 2 deelen, rijk geïll., vergulde kop, 2 deelen tezamen f 5.—; Verkade's albums: *Paddenstoelen* f 2.75; *Cactussen* f 2.75; *Vetplanten* f 2.75; *Texel* f 2.25; *Zeewater-aquarium en terrarium* f 2.25; *De bloemen en haar vrienden* f 2.25; *Waar wij wonen* f 2.25; *Hille's albums: Zwerftochten door ons Land, Limburg, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland* per stuk f 2.—. Alle boeken en albums zijn geheel nieuw. Vracht voor kooper. Indien binnen 8 dagen geen bericht, dan verkocht.

Adres: J. RIEDIJK, Wijk aan Zeeërweg 117, IJmuiden.

Gebonden jaargangen *Levende Natuur*, Nos. 6, 7, 22 en 23. Compleet ongebonden 24, 25, 26, 27, 29 en 30. Incomplete 28, 31, 32, 33, 34. Prijs na overeenkomst.

Adres: Mej. Dr. M. P. LÖHNIS, Nassauweg 20, Wageningen.

GEVRAAGD:

E. Heimans, *Uit ons Krijtland*.

Adres: A. D. MOLEN, Graetheidelaan 15, Lutterade (L.).